

Guillelmi caoursin Rhodiorum Vicecancellarij Oratoris
precellentissimi Magistri Rhodi: ad Summū Pontificem
Innocentium Papam. viii. Oratio.

Christianā sanxit religio: Pater beatissime: vt qui catholico
caractere est insignitus: Romanū pōtificez vniuersalis ecclie
pastorē p̄fiteatur. Illud quippe a natura datū est: vt qui exi-
stentiā tutari velit Unitatē amplecti maxie studeat. Rerū p̄o-
fecto vniuersitas entis unitatez appetit. Brues enī volatu suo
vnū sequūtur ducē. Apes dū mellificāt sibi ductorem p̄ponūt
Formice cū puidēt p̄euntis velligiū solícite seruāt. Exercit-
us milites. Impatores colūt vnū. Venera que generalissima
vocatant: in entitatē fermiter. Recte sapiens ille: philosofo
zū princeps Aristoteles: ait p̄cipatū pl̄itas mala: vnus sit
p̄iceps a quo potestas. norma. disciplina fluit: manat. oriūat
ois. Quo effectū esse nō dubitari: getiles olim Romāos post
expiū reipub. Impiū monarchā colere statuisse: i ecclesiastice
Monarchie. p̄sagiū quoddā. Optia itaqz ratiōe suasi: Orbis
reges: potentat: ac mortales vniuersi catholica fide imbuti:
Romanū pōtificez: principū p̄cipē: z monarchā colūt. a quo
qui discesserit ecclie quidē unitate abdicat: tamq̄ scismaticus
Intereat necesse est. P̄tissimis hoz velligiis inherēs Rhodi
orū p̄cellentissim⁹ Magister: Petr⁹ Daubusson catholice fi-
dei cultor deuotissim⁹. Le Innocētii huius nōis Papā. viij
vez. vnicū idubitatū. dñi nr̄i Jesu xp̄i vicariū. Beati Petri
apl̄oz p̄cipis successore: ecclie catholice pastorē: ac Roma-
nū pōtificē profitet: colit: obseruat. Tibiqz tanq̄ vero xp̄i vi-
cario: puraz obediētiā: z illibatā filiationem post pedū oscu-
la beatorum: genu flexo reuerēter exhibet. Ille ipse quidem
Venerosissim⁹ Rhodiorū Magister: vbi te ad sumū pōtificat⁹
apicez euedū itellexit: incredibili affectus ē letitia. Rhodiorūqz
milites. Līnes. Incole eo accepto nuncio congaudent. Tibi
quoqz q̄ tante dignitatis fastigium adeptus es cōgratulantur.
cōgratulationis enim gratia: tota vrbe lignorum congerie pas-
sim incensa: plausu quidez allaciori acclamauere oēs. Vniat

Uiuat. Uiuat in eternū. Innocentius Octauus pōtifer max
 imus. Nec ab re. in tua certe diua psona: virtutes locatas. in
 telligunt amplissimas. In agendorū cōsultatiōe prudentiā. In
 audiēdis querelis humanitatem. In subleuādis egenis munī
 ficentiā. In discidentium cōciliandis animis peculiarem grāz.
 In dei cultu rectā fidem. In aduersis pferendis fortitudinez.
 In actis humanis tēperatiā. In discolis psequēdis seueritatez.
 Beniq; i omni ope iusticiā: qua facile ceteros vincis. Sperat
 Rhodij Sanctissime pater. sub tuo felici pōtificatu. Turcoz
 tyrānidem extinctam iri. Tibi nanq; sacratissimo Pontifici:
 Innocentio piissimo: noie quidē z re purissimo. hui; vidorie
 palma debetur. Quippe qui pace frueris florida. Qui volun
 tate integerrima. Qui potētia sublimiori. Qui sapiētia eminen
 tiori polles: Rerū quidem gerēdaz vera materia: z sine quib;
 effectus sequit nullus. Te quoq; suū p̄cipuū p̄torez nō im
 merito autumat Rhodij. Sit igitur faustus tuus pōtificatus
 ac felix monarchia. Sub qua Rhodioz crux hostes proterat.
 Crux Hierosolimoz militū: Pōtifer maxie signū est illibatū
 quodquidem octaganum in gestantis p̄tore cōspicit. Cuius
 octo anguli obliqui acutiores: vnionibus plucidis ornati sunt:
 qui euāgelicas octo beatitudies figurant. In octagono quoq;
 tetragonū locatū est: cuius quatuor anguli obliqui obtusiores
 gemmis p̄ciosis sunt redimiti: que cardinales virtutes dnotāt
 Anguloz quidem obliquitas: crucis medio p̄nto: ducētib;
 lineis. coherens redificatur: vbi pia mente: crucifix; d̄scrip;
 imaginariē videtur. cuius tres clauī lapillis cādidiſſimis sunt
 insigniti: qui theologicas virtutes designāt. In ipsaz aut bea
 titudinū ac virtutū p̄claris actis: Rhodij milites sese ab ordi
 nis primena institutione feliciter exercent. Etārcia sunt hoc
 Pōtifer sapiētissime crucis insignia: sub quibus milites ipsi
 Turcoz tyrānam: Rege mitridate potentiozem. Rege cre
 so ditiozem. Nerone crudeliozem. propulsarunt. pugnavit nō
 paucos ānos vidoriosum hoc crucis signum: cum tyrāno cru
 delissimo: At bellum post Constantinopolis expugnationez
 gestum: Longe crudeli;. Longe periculosius. Longe quidez

atrocibus compertum est. Ad coiorum herentiam: Iperatis
 medicine principis incunabula. Urbem quidem Pelarum: cū
 turcis feliciter certatū. Ad Antimachiam eius Insule opis
 dum: turcensi obsidione vallatum: coij victores euasere. nomi
 nisq; inditi proprietatem locus auxit: cōtra pugnantis rede iter
 pretari poteris. Sub iddem vero tempus. Turci Simis et
 stelluz oppugnauere: Oppidani quoq; heri fortissimi quidē
 concinis. ad Troiā (Si Homero credim⁹) pugnantis: vir u
 tem imitati: Hostis immunitatem perfringere. Posteriori autē
 tempore classis inimica vello: um centum: Tili Insulam ag
 gredit: q̄ fortiter defedit. Sepe quoq; rhodie triremes turco
 zuz rostratas Haues et classem: inuasere. press. re. vicere. Nec
 preterire libet atrocissimā illam oppugnationem qua carraz
 Soldanis: Rhodios itaq; dudum affecit: Ubi Egyptij vic i
 eum ignominia et iadura: proprias reuifunt sedes. Nuper autē
 q̄ atrox fuerit Rhodiorum turcensis obsidio: hand ignotum
 est: In qua Magister. athleta fortissimus. vers⁹ Machabeoz
 imitator: inter cōferi ssimos hostes dimicans: quinq; exceptit
 vulnura: suiq; commilitones sanguinis aspersione maduerūt.
 Huius quidez percelebris victorie fama totū peragravit orbē
 quam nulla obliterabit vetustas: eius profecto repulse ignomi
 nia affectus: Dauides Turcoruz princeps: Rhodios ter
 execrans damnatam euomit animam: cuius interitū respici
 rauit europa: nomenq; latinum. Auctore quidem deo omnia
 prouidente: felicitis recordationis Sixto quarto: Pontifice
 maxio: suffragante. colendissimo p̄m senatu opitulante strenu
 issimo Rhodioruz Magistro dirigente: equites Rhodij: pro
 fide catholica: et sacro Romana ecclesia militantes ea sunt fe
 liciter perpetrati. Quid felicitius q̄ pro christo sanguine fun
 dere: Quid fortius q̄ hostem potentissimuz vinc. re: pacēq;
 indigere. Quid preclaris q̄ Tyrannū formidolosuz conatib⁹
 arcere. Nec minus splendiduz pater sancte subsecutū est: mo
 nitu certe prudentissimi Rhodiorum Magistri Petri Bau
 busson: turcorum princeps Bagiazit: qui nūc imperat. classez
 in latium parataz: estate proxie decursa: Intra Helespōti fau

ces cōtinuit. pridemq; astu prudentissimo: cum hoste federe
perculso. **A**cbimat **B**asiam ydrōris expugnatorem: latio in-
fensissimū: repentina nex rapuit: cuius mors haud paucorum
vita censetur. **D**i diuina sapientia. **D**i diuina clementia. **D**i di-
uina pietas: nō desinis in dies prodire modos: quib; **D**ebu-
māndū extingat familia. **L**ux est hec felix sanctissime pater
cui? **I**stigmatē insigniti ad hanc diē iuuiti pmanere. nec agruz.
nec vicum. nec opidum. nec vrbem pdidere. nec tyrāni tributo.
Sacro sancte sedis apostolice adiuri p̄sidiis. **I**ugū submittere.
pro quibus gr̄as ingentes habem; referrem; si facultas sup-
peditarit. **S**tat insignis **U**rbis **R**hodia: olim **R**omanis ami-
ca: ab antiquis miris celebrata p̄comis: etate quidem nostra:
facinorib; illustrata clarissimis: ac **S**edis apostolice deuotif-
sima: pmanurāq; in euū: tuo quidem felici pontificatu aucto-
re speramus: **S**tudebis nō ambigimus: **S**acratissime p̄sul
Turcorum nephandam gentem pessundare: nec parupēdes
Rhodiā vrbem tutari: que auitos cineres recōditos possidet
Benitoriq; orū dedit. **D**ignabit; quoq; tua **S**anditas splen-
didissimū **R**hodiōz **M**agistrum **P**etrum **B**aubisson: vir
tutibus z claris gestis insignitum cōdigno fauore z gratia pro-
sequi. propensiorq; erit tua **S**anditas i eū ordinez: qui fortis
Turcis obicit pectora: **I**n quoz pernitiez animū. corp; fortu-
nas. licet pertennes. tue pollicent; **S**anditati. vouent. dedicāt
Que vt potens cōficere sit. **D**eū suppliciter exoram;: vires
adaugeat quib; hostis atrocissimus succumbat. z p diuturna
tempora tuam **B**eatitudinem seruet incolumen.

Bixi.

Habita coram **P**ontifice maximo. ac **S**acro **C**ardi. senatu.
p̄latoz: z curialium frequentia adstante. quita **KL**. februarij.
Amo **D**. **L****L****L****L**. **X****X****X****X**. a natiuitate.

Ine.

1259